

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/170/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314207468
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314207468.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľky H. Š., T. X.X.XXXX, O.. N.. G. XXX/X, T. W., zast. JUDr. Stanislavom Záhumenským, advokátom so sídlom Fraňa Kráľa 1504, Čadca proti odporcom 1/ V.. F. Š., T.. XX.X.XXXX, I.. M.. Š.T. XXXX/XX, Č. a 2/ W. Š., T.. X.X.XXXX, O. M. XXX, F. v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a.

II. Odporcom 1/, 2/ náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Dňa 29.7.2014 navrhovateľka H. Š., M.. U. dala návrh proti odporcovi 1/ V.. F. Š. - manželovi a odporcovi 2/ W. Š. - jeho bratovi o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 uzavretej medzi odporcom 1/ ako prevodcom a odporcom 2/ ako nadobúdateľom. Predmetom prevodu bol prevod obchodného podielu v spoločnosti D. U., G..M..B., C. XXX, Č., V.: XXXXXXXX. Rozhodujúce tvrdenia boli v tej rovine, že právny úkon je relatívne neplatným právnym úkonom podľa § 40a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože prevod obchodného podielu nie je bežnou vecou a odporca 1/ manžel navrhovateľky previedol obchodný podiel na odporcu 2/ bez súhlasu svojej manželky. Obchodný podiel je inou majetkovou hodnotou, ktorá môže byť predmetom občiansko-právnych vzťahov v nadväznosti na § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca 2/ previedol na odporcu 1/ dňa 21.6.2013 časť obchodného podielu vo výške 50%. Neplatnosť tohto právneho úkonu je napadnutá bývalou manželkou odporcu 2/ J. X.. Konanie vedené pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 6C/87/2014. Zároveň prebieha konanie medzi J. X. a odporcom 2/ o vyporiadanie BSM pod sp. zn. 16C/61/2014. Predmetom vyporiadania BSM má byť obchodný podiel spoločnosti D. U., G..M..B.. v rozsahu 100%. Naliehavý právny záujem na určení podľa § 80 písm. c) OSP podľa tvrdenia navrhovateľky je daný tým, že len touto určovacou žalobou môže byť určené, čo patrí do BSM navrhovateľky a odporcu 1/ a v akom rozsahu patrí obchodný podiel do BSM a jeho vyporiadania medzi odporcom 2/ a jeho manželkou. Tým dôjde k právnej istote a odpadnú ďalšie súdne spory.

Vo veci 4C/170/2014 o určenie neplatnosti prevodu obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 z odporcu 1/ na odporcu 2/ navrhovateľka uviedla, že nedala súhlas s takýmto prevodom.

Odporca 1/ na pojednávaní dňa 19.5.2015 uviedol, že k prevodu pristúpil pre zhoršený zdravotný stav a k spätnému prevodu z dôvodu, že sa mu zdravotný stav zlepšil.

Porovnaním so zápisnicou o pojednávaní zo dňa 21.10.2014 vo veci sp. zn. 6C/87/2014 čl. 48 a nasl. spisu mal súd zistené, že odporca 1/ na tomto pojednávaní uviedol: „Pred začatím podnikania

a vstupom do obchodnej spoločnosti D. U., G..M..B., G. G. C. Č.. XXXX, Č., jeho manželka bola informovaná o jeho zámeroch podnikateľských, súhlasila s nimi, hoci písomne sa k celému jeho postupu nevyjadrovala, ani nespísali žiadne písomné podania a súhlasy.“ „Vzhľadom na jeho zdravotný stav bolo mu doporučené, aby na určitý čas s podnikateľskými aktivitami prestal, tak svoj obchodný podiel odpredal svojmu spoločníkovi, ktorý je jeho bratom, ale zmluvu o odpredaji na pojednávaní nemá k dispozícii. O odpredaji manželka vedela, podiel bol odpredaný vo výške polovičky základného imania.“

Na pojednávaní dňa 19.5.2015 vo veci sp. zn. 4C/170/2014 odporcovia 1/, 2/ uviedli:

Odporca 1/ uviedol, že prevod zo dňa 11.11.2011 na odporcu 2/ uskutočnil z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu a spätný prevod dňa 6.5.2013 z odporcu 2/ na odporcu 1/ z dôvodu zlepšenia zdravotného stavu. Manželka odporcu 1/ o prevode nevedela. Až neskôr ju ubezpečil, že prevod súvisí s jeho zdravotným stavom. Nesúvisí s tým, že by chcel manželku ukrátiť.

Súd vykonal dokazovanie nasledovnými dôkazmi - návrh čl. 1, 2, 3, zmluvu zo dňa 11.11.2011 čl. 5, procesné poučenia súdu čl. 9, 10 vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 OSP v nadväznosti na § 205a OSP, ktoré boli doručené všetkým účastníkom, právnomu zástupcovi i navrhovateľke, oboznamuje výzvu súdu zo dňa 24.10.2014 čl. 14 o konkretizácii a preukázaní naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c) OSP na určení neplatnosti právneho úkonu vo vzťahu k obchodnému registru ako verejnému registru, oboznamuje fotokópie z registrového spisu od čl. 22 spisu, zápis valného zhromaždenia zo dňa 11.11.2011 čl. 22, zmluva o prevode obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 čl. 24, plná moc N.. H. k podaniu návrhu na zápis čl. 26 zo dňa 11.11.2011, rozhodnutie jediného spoločníka D. U. čl. 27 zo dňa 6.5.2013 čl. 27, zmluva o prevode obchodného podielu zo dňa 6.5.2013 čl. 29, plná moc pre N.. I. H. zo dňa 6.5.2013 čl. 31 spisu k predloženiu zápisu zmeny spoločnosti do obchodného registra, výzva súdu o možnosti účastníkov nahliadnuť do fotokópií z OR, do spisov 6C/87/2014, 16C/61/2014, fotokópie zo spisu 6C/87/2014 od čl. 39 spisu, rozsudok 8P/90/2012-18 zo dňa 15.4.2013, právoplatný 29.5.2013 čl. 42 spisu, zápisnica o pojednávaní zo dňa 29.7.2014 čl. 44 vo veci 6C/87/2014, zo dňa 21.10.2014 čl. 48, kde V.. F. Š. okrem iného na čl. 49 spisu uviedol, že o odpredaji manželka vedela, uznesenie 6C/87/2014 zo dňa 4.2.2015, právoplatné dňa 28.2.2015 o prerušení konania 6C/87/2014 do právoplatného ukončenia veci 4C/170/2014, fotokópie zo spisu 16C/61/2014 čl. 56 a nasl. súdneho spisu, návrh na prerušenie konania čl. 64, uznesenie o prerušení konania 16C/61/2014 do právoplatného ukončenia veci 6C/87/2014 čl. 66, ospravedlnenie neúčasti odporcu 2/ na pojednávaní dňa 23.4.2015 čl. 69 s pozvánkou čl. 70, zápisnica o pojednávaní zo dňa 23.4.2015 čl. 71, aktuálny výpis z OR čl. 75.

Z vykonaných dôkazov vyvodil nasledovné skutkové a právne závery.

Súd zapožičal registrový spis spoločnosti D. U., G..M..B., Č.. O zapožičaní a možnosti nahliadnutia do živého registrového spisu upovedomil súd účastníkov konania (čl. 19 spisu). Fotokópie z registrového spisu sa nachádzajú v súdnom spise od čl. 21 spisu po čl. 32 spisu. Z registrového spisu mal súd preukázané, že pôvodná koncesná listina a živnostenský list na spoločnosť D. U. z 22.4.1994 je na V.. D. Y.. Spoločnosť D. U., V.: XXXXXXXX vznikla 28.4.1994 a konateľom a spoločníkom bol V.. Y.. Následne základné imanie bolo navýšené na 200 000 Sk, záväzky prevzal V.. F. Š.. Spoločníkom a konateľom sa stal odporca 1/ a V.. Y.. Ďalšími prevodmi obchodného podielu sa stal spoločníkom odporca 1/ v rozsahu základného imania 100 000 Sk, odporca 2/ v rozsahu 50 000 Sk a N. Š. v rozsahu 50 000 Sk. Ďalším prevodom N. Š.U. previedol svoj podiel na W. Š.. Odporca 1/ mal tak obchodný podiel v rozsahu 100 000 Sk a W. Š. v rozsahu 100 000 Sk. Tým mal súd preukázané, že k tomuto časovému momentu boli odporcovia 1/, 2/ rovnocennými obchodnými partnermi s rovnakou majetkovou účasťou, každý z nich v rozsahu 50%.

Následne dňa 11.11.2011 uzavreli odporcovia 1/, 2/ zmluvu o prevode obchodného podielu (čl. 24). Touto zmluvou odporca 1/ previedol svoj obchodný podiel vo výške 3 320 € na odporcu 2/. V zmluve je konštatované, že kúpna cena 3 320 € bude vyplatená pri podpise zmluvy. Zápisnicou z valného zhromaždenia na čl. 22 spisu zo dňa 11.11.2011 súd mal preukázané, že zmluva o prevode obchodného podielu na valnom zhromaždení D. U., G..M..B.. bola schválená. Dňa 11.11.2011 odporca 2/ dal plnú moc N.. I. H. na zápis zmeny spoločnosti s ručením obmedzeným čo do uvedeného prevodu obchodného podielu. Zápis prevodu obchodného podielu do registra obchodného má charakter verejný a konštitutívny. Prevod obchodného podielu na W. Š. bol zapísaný do obchodného registra dňom

14.12.2011. Od tohto časového momentu bol W. Š. vlastníkom obchodného podielu, ktorý na neho previedol odporca 1/. V spoločnosti mal obchodný podiel v rozsahu 100%.

Zo spisu obchodného registra súd mal ďalej preukázané, že zmluvou o prevode obchodného podielu zo dňa 6.5.2013 na čl. 29 spisu previedol odporca 2/ W. Š. späťne podiel vo výške 3 320 € na odporcu 1/. Dohodnutá cena 3 320 € mala byť vyplatená pri podpise zmluvy. Zmluva o prevode obchodného podielu je na čl. 29 spisu. Na čl. 27 spisu je rozhodnutie jediného spoločníka obchodnej spoločnosti D. U., G..M..B.. W. Š.U. zo dňa 6.5.2013, ktorým bol prevod schválený. Na čl. 31 spisu je plná moc zo dňa 6.5.2013 pre N.. I. H., advokáta, na zápis tejto zmeny v obchodnom registri. Porovnaním s výpisom z obchodného registra na čl. 75 spisu mal súd preukázané, že prevod obchodného podielu z odporcu 2/ na odporcu 1/ podľa zmluvy zo dňa 6.5.2013 bol do obchodného registra zapísaný a teda získal konštitutívne účinky dňa 21.6.2013.

Tým mal preukázané, že odporca 2/ W. Š. bol vlastníkom obchodného podielu v spoločnosti v rozsahu 100% od 14.12.2011 do 21.6.2013. Z pripojeného rozvodového spisu a rozvodového rozsudku vo veci rozvodu manželstva odporcu 2/ č.k. 8P/90/2012-18 zo dňa 15.4.2013 na čl. 42 spisu súd mal preukázané, že manželstvo odporcu 2/ bolo rozvedené dňa 15.4.2013, rozvodový rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.5.2013, zmluva o spätnom prevode obchodného podielu z odporcu 2/ na odporcu 1/ bola uzavretá dňa 6.5.2013, ale konštitutívny zápis do obchodného registra nastal dňom 21.6.2013. Tým mal súd preukázané, že ku dňu právoplatnosti rozvodu odporca 2/ vlastnil obchodný podiel v rozsahu 100% v obchodnej spoločnosti D. U., G..M..B.., V.: XXXXXXXX.

Pokiaľ ide o odporcu 1/ ku dňu rozhodnutia súdu vo veci 4C/170/2014, teda ku dňu 19.5.2015 manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, nenadobudlo právoplatnosť. K prevodu obchodného podielu z odporcu 1/ na odporcu 2/ došlo dňa 11.11.2011, s konštitutívnym zápisom do obchodného registra 14.12.2011. Spätný prevod z odporcu 2/ na odporcu 1/ bol realizovaný dňa 6.5.2013, do obchodného registra zapísaný dňa 21.6.2013. Ku dňu právoplatnosti rozvodu odporca 1/ je vlastníkom obchodného podielu v rozsahu 50%.

Z fotokópie spisu 6C/87/2014 čl. 39 a nasl. spisu mal súd preukázané, že J. X., M.. X., bývalá manželka odporcu 2/, podala návrh voči W. Š. Z. V.. F. Š. o určenie relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu medzi W. Š. a F. Š.. Predmetom určenia neplatnosti je prevod obchodného podielu z W. Š. na F. Š. zmluvou zo dňa 6.5.2013, so zápisom do registra dňa 21.6.2013. Uviedla, že zmluva je neplatná, pretože nedala súhlas k takémuto prevodu.

Z uznesenia Okresného súdu v Čadci č.k. 6C/87/2014 zo dňa 4.2.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.2.2015 mal súd preukázané, že konanie vedené pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 6C/87/2014 je prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 4C/170/2014.

Z uznesenia Okresného súdu v Čadci č.k. 16C/61/2014-40 zo dňa 4.8.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5.9.2014, súd mal preukázané, že konanie vedené pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 16C/61/2014 o vyporiadanie BSM manželov je prerušené do právoplatného ukončenia veci vedenej na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 6C/87/2014.

Vyhodnotením uvedených dôkazov mal súd preukázané, že manželka odporcu 1/ o prevode obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 vedela, pretože to priznal samotný odporca 1/ na pojednávaní dňa 21.10.2014 vo veci 6C/87/2014 čl. 48 spisu: „O odpredaji manželka vedela, podiel bol odpredaný vo výške polovičky základného imania.“

Z výpisu z obchodného registra ako registra verejne prístupného súd mal preukázané, že prevod obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 bol do obchodného registra zapísaný dňom 14.12.2011. Dňom zápisu do obchodného registra mala navrhovateľka (manželka odporcu 1/) objektívnu možnosť sa o prevode obchodného podielu dozvedieť.

Za sporné skutočnosti súd považoval skutočnosti, či je potrebný súhlas manžela, v tomto prípade navrhovateľky, k prevodu obchodného podielu odporcu 1/ počas trvania manželstva, či je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti.

Podľa § 80 písm. c) OSP návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 40a Občianskeho zákonníka ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Podľa § 131 ods. 1 Obchodného zákonníka každý spoločník, konateľ, likvidátor, správca konkurznej podstaty, vyrovnávací správca alebo člen dozornej rady môže podať návrh na súd na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ak je v rozpore so zákonom, spoločenskou zmluvou alebo so stanovami. Rovnaké právo má aj bývalý spoločník alebo konateľ, ak sa ho uznesenie valného zhromaždenia týka. Toto právo však zanikne, ak ho oprávnená osoba neuplatní do troch mesiacov od prijatia uznesenia valného zhromaždenia alebo ak valné zhromaždenie nebolo riadne zvolané, odo dňa, keď sa mohla o uznesení dozvedieť.

Podľa § 131 ods. 4 Obchodného zákonníka neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti sa netýka práv nadobudnutých v dobrej viere tretími osobami. V pochybnostiach platí, že tretie osoby nadobudli práva v dobrej viere.

Z uvedeného mal súd preukázané, že prevod obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 musel byť schválený a bol schválený uznesením valného zhromaždenia spoločnosti D. U., G..M..B.. zo dňa 11.11.2011 na čl. 22 spisu, na základe čoho prevod obchodného podielu bol zapísaný do obchodného registra dňom 14.12.2011. V nadväznosti na § 131 ods. 1 Obchodného zákonníka nebol podaný návrh na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia o schválení prevodu obchodného podielu a o zápise do obchodného registra. Určením relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu nemôže dôjsť k zmene zápisu v obchodnom registri. Tým mal súd preukázané, že v prípade, ak by určil zmluvu za relatívne neplatný právny úkon, nie je daný naliehavý právny záujem na takom určení podľa § 80 písm. c) OSP z dôvodu, že takýto určovací výrok súdu je nevykonateľný, nezapisateľný v obchodnom registri. V obchodnom registri je vykonateľné, zapisateľné len určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktorým prevod obchodného podielu bol schválený.

Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu R 8/1977, pokiaľ nejde o vybavovanie bežných záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí, môže byť v zmysle § 145 ods. 1 vec z doteraz nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva prevedená do vlastníctva iného jedným zo spoluvlastníkov len so súhlasom druhého zo spoluvlastníkov.

Z vykonaného dokazovania súd mal ďalej preukázané, že v nadväznosti na § 40a Občianskeho zákonníka, § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a výpoveď odporcu 1/ navrhovateľka dala súhlas k prevodu obchodného podielu na základne spornej zmluvy. Nemá teda aktívnu legitimáciu k podaniu návrhu na určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Relatívna neplatnosť je namietaná podľa § 40a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého prevod obchodného podielu nie je bežnou vecou a je potrebný súhlas obidvoch manželov, inak je právny úkon neplatný. Nemôže byť neplatný, ak súhlas navrhovateľka k prevodu poskytla.

Súd ďalej konštatuje, že predmetom sporu bolo určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorej sa dovolala, resp. dovolávala navrhovateľka. Určenie relatívnej neplatnosti by malo právnu relevanciu len vo vzťahu k navrhovateľke. Nešlo o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorú súd skúma z úradnej moci a ktorá má taký charakter, že pôsobí voči každému a každý, kto má na tom právny záujem, môže sa jej bez časového obmedzenia dovolávať. Súd ju musí skúmať z úradnej moci. Len pri absolútnej

neplatnosti právneho úkonu platí zásada, že nikto na iného nemôže previesť viac práv, ako sám má. Nadobúdateľ na základe absolútne neplatného právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka nemôže s týmto právom platným spôsobom disponovať v prospech ďalšieho subjektu. U relatívnej neplatnosti sa vyslovená relatívna neplatnosť vzťahuje len na oprávnenú osobu, ktorá sa neplatnosti právneho úkonu dovoľá. Vo vzťahu k ostatným subjektom je potrebné úkon hodnotiť ako platný. V tomto smere súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že prevod obchodného podielu je obchodno-právnym vzťahom a nie občiansko-právnym vzťahom. Prevod obchodného podielu je upravený v nadväznosti na § 1 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka Obchodným zákonníkom a preto nemožno na prevod obchodného podielu podporne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Obchodný podiel a jeho prevod v spoločnosti s ručením obmedzeným je upravený v § 114 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa § 114 ods. 1 Obchodného zákonníka obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Z uvedeného vyplýva, že obchodný podiel nie je právom manželky spoločníka. Prevod obchodného podielu je upravený v § 115 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka a v spoločenskej zmluve.

Je potrebné odlíšiť právo na obchodný podiel, ktoré patrí len spoločníkovi, resp. iným subjektom uvedeným v Obchodnom zákonníku a v spoločenskej zmluve od práva na vyporiadací podiel.

Súd vo veci 4C/170/2014 nevychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č.k. 5 Obdo 11/2007-145 zo dňa 25.6.2008. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí uviedol, že spoločník má právo podľa § 115 Obchodného zákonníka previesť svoj podiel na inú osobu. Pokiaľ však takýmto spoločníkom je manžel, ktorý svoj obchodný podiel nadobudol za trvania manželstva z prostriedkov patriacich do BSM, v takom prípade právny úkon (zmluva o prevode obchodného podielu) musí byť v súlade aj s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, najmä s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže podľa ustálenej judikatúry hodnota obchodného podielu patrí do BSM, predaj obchodného podielu sa vymyká z kategórie bežných vecí, preto podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka je potrebný súhlas oboch manželov. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR iný záver nevyplýva ani z ustanovení § 148a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že zmluva o prevode obchodného podielu je relatívne neplatným právnym úkonom podľa § 40a Občianskeho zákonníka, pretože nebol daný súhlas druhého manžela s prevodom obchodného podielu.

Podľa judikátu R 27/2007, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 2/2007: „Obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do BSM, predstavuje majetok (hodnotu), ktorý sa v rámci konania o vyporiadanie BSM vyporiadava. Pri oceňovaní obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným v rámci vyporiadania BSM sa vychádza z jeho stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z obvyklej ceny v dobe vyporiadania.“

Vychádzajúc z uvedeného judikátu súd pri rozhodovaní vo veci pod sp. zn. 4C/170/2014 sa stotožnil so závermi rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v rozsudku č.k. 6 Obdo 30/2009 zo dňa 26.11.2009. Predmetom tohto dovolacieho konania bolo určenie neplatnosti zmluvy o prevode časti obchodného podielu z dôvodu, že k prevodu nebol udelený súhlas manžela prevodcu. Dovolací súd súhlasil s dovolateľkou, že podľa § 143 Občianskeho zákonníka predmetom BSM je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva. Pokiaľ však ide o rozsah práv a povinností, ktorými disponuje za trvania manželstva manžel z titulu účasti v spoločnosti s ručením obmedzeným ako spoločník, je potrebné vychádzať z príslušných ustanovení obchodného zákonníka. Spoločníkom spoločnosti je výhradne ten z manželov, ktorý uzavrel spoločenskú zmluvu, on je majiteľom obchodného podielu a nositeľom práv a povinností spoločníka. Obchodný podiel potom nie je súčasťou BSM. Súčasťou BSM sa stane napríklad podiel na zisku, ak zanikne účasť manžela - spoločníka v spoločnosti za trvania manželov, tak je to vyporiadací podiel a pri prevode obchodného podielu je to vyplatená cena obchodného podielu. Všetky práva a povinnosti spoločníka sú upravené obchodným zákonníkom ako lex specialis. Preto nikto iný ako spoločník, ani manžel spoločníka nemôže zasahovať do práv spoločníka, previesť svoj obchodný podiel na tretiu osobu za podmienok stanovených v § 115 Obchodného zákonníka a spoločenskou zmluvou spoločnosti, ktorej podiel je predmetom prevodu. Dovolací súd preto dospel k záveru, že zmluva o prevode obchodného podielu nie je relatívne neplatným právnym úkonom z dôvodu, že nebol k prevodu udelený súhlas manžela prevodcu.

Vychádzajúc z uvedeného rozhodnutia k rovnakému záveru dospel súd aj pri rozhodovaní vo veci 4C/170/2014. Okrem toho, že mal preukázané, že nie sú splnené podmienky na určenie relatívnej neplatnosti podľa § 40a Občianskeho zákonníka (navrhovateľka dala súhlas k prevodu), vychádzal zo záveru, že súhlas navrhovateľky k prevodu obchodného podielu nie je potrebný. Predmetom BSM môže byť hodnota obchodného podielu, ale nie obchodný podiel. Preto nie je potrebný súhlas druhého manžela k prevodu obchodného podielu a preto prevod obchodného podielu bez súhlasu druhého manžela nemôže byť relatívne neplatným právnym úkonom podľa § 40a Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Do vyporiadania BSM sa zahrňuje hodnota obchodného podielu a nie samotný obchodný podiel. Práva a povinnosti k obchodnému podielu patria len spoločníkovi spoločnosti.

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 168/2005 vyplýva, že ak jeden z manželov za trvania manželstva nadobudne z prostriedkov patriacich do BSM obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným, stáva sa takto získaný majetok (hodnota takého podielu) zo zákona súčasťou BSM. Súd rozhodujúci o vyporiadaní BSM prikazuje obchodný podiel len tomu z manželov, ktorý je spoločníkom obchodnej spoločnosti. Cena obchodného podielu by mala byť stanovená tzv. obvyklou cenou (všeobecnou alebo trhovou).

Tým mal súd ustálené právne, že hodnota obchodného podielu patrí do vyporiadania BSM, ale nepatrí tam obchodný podiel samotný. Hodnota obchodného podielu v nadväznosti na § 61 Obchodného zákonníka predstavuje mieru účasti spoločníka na čistom imaní spoločnosti a bude vyššia ako je vklad spoločníka do spoločnosti. Vypočíta sa z pomeru vložených vkladov do základného imania spoločnosti a z neho vyplývajúce miery účasti na čistom imaní spoločnosti. Bude sa pritom vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti, z výkazov majetku spoločnosti ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva. Súd rozhodne o hodnote obchodného podielu, o určení povinnosti manžela - podnikateľa prispieť polovicou z tejto hodnoty druhému manželovi. Rozhodnutie však nemá žiaden vplyv na zmenu alebo zánik práv spoločníka v spoločnosti.

Z uvedených dôvodov súd návrh na určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 zamietol. Navrhovateľka dala súhlas s prevodom obchodného podielu a jej súhlas sa k prevodu obchodného podielu nevyžaduje, preto prevod obchodného podielu zo dňa 11.11.2011 nie je relatívne neplatným právnym úkonom. V nadväznosti na § 143 Občianskeho zákonníka, R 27/2007 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 168/2005 preto súd prejudiciálne ustálil, že manželstvo odporcu 1/ bolo rozvedené dňa 19.5.2015. K spätnému prevodu došlo dňa 6.5.2013. Do obchodného registra bol prevod zapísaný dňa 21.6.2013. Ku dňu právoplatnosti rozvodu je teda odporca 1/ vlastníkom 50% obchodného podielu. Do BSM však nepatrí obchodný podiel v rozsahu 50%, ale jeho hodnota, ktorá by mala byť stanovená obvyklou cenou obchodného podielu (všeobecnou trhovou). Pri výpočte sa vychádza z účtovnej závierky spoločnosti, z výkazov majetku spoločnosti ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva. Súd rozhodne o hodnote obchodného podielu, o povinnosti manžela - podnikateľa vyplatiť 1 hodnoty obchodného podielu druhému manželovi.

Rovnako v prípade prevodu obchodného podielu zo dňa 6.5.2013 (vklad do obchodného registra 21.6.2013), manželstvo odporcu 2/ rozvedené dňa 15.4.2013, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.5.2013. Ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva bol odporca 2/ vlastníkom obchodného podielu v rozsahu 100%. Hodnota obchodného podielu v rozsahu 100% patrí do BSM, nepatrí tam však obchodný podiel.

Úspešnými účastníkmi konania súd odporcovia 1/, 2/. Podľa § 142 ods. 1 OSP im vzniklo právo na náhradu trov konania voči navrhovateľke. Náhradu trov konania neuplatnili návrhom podľa § 151 ods. 1 OSP. Súd preto rozhodol, že odporcom 1/, 2/ náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.